

Spelregels: Gebruik van AI in de huisartsenpraktijk

Geldig voor: Alle medewerkers (Huisartsen, POH, Assistentes, Praktijkmanagers)

1. Inleiding en Doelstelling

Artificiële Intelligentie (AI) biedt enorme kansen om onze administratieve lasten te verlagen en de zorg te ondersteunen. Echter, het gebruik ervan brengt risico's met zich mee op het gebied van patiëntprivacy (AVG), medische aansprakelijkheid (WGBO) en patiëntveiligheid (MDR).

Dit protocol schetst de kaders waarbinnen wij AI gebruiken. Het doel is een veilige werkomgeving waarin innovatie wordt omarmd zonder het beroepsgeheim of de kwaliteit van zorg te schaden.

Kernprincipe: AI is een hulpmiddel, geen vervanging. De zorgverlener blijft te allen tijde eindverantwoordelijk voor elke medische beslissing en elk uitgaand bericht.

2. Juridisch Kader

Bij het gebruik van AI hebben we te maken met drie wetten:

1. **AVG (Privacy):** Patiëntgegevens mogen nooit gedeeld worden met derden zonder verwerkersovereenkomst. Het invoeren van patiëntdata in openbare AI-systemen (zoals de gratis ChatGPT) is een datalek.
2. **MDR (Medical Device Regulation):** Software die een diagnose stelt of een behandeladvies geeft, is wettelijk een medisch hulpmiddel. Wij gebruiken alleen apps/software met een geldige CE-markering voor medische doeleinden.
3. **WGBO (Goed Hulpverlenerschap):** De arts moet transparant zijn en beslissingen kunnen uitleggen. "De computer zei het" is juridisch geen geldige verdediging bij een fout.

3. Het Stoplicht-model: Wat mag wanneer?

● ROOD: Strikt Verboden

De volgende handelingen zijn onder geen beding toegestaan:

- **Openbare AI-tools:** Het invoeren van herleidbare patiëntgegevens (Naam, BSN, Adres, maar ook unieke ziektegeschiedenissen) in openbare tools zoals ChatGPT, Claude, Gemini, DeepL (gratis versie) of Grammarly.

- **Ongecontroleerde output:** Het kopiëren van een AI-gegenereerd antwoord in een e-consult of verwijsbrief zonder dit woord-voor-woord te lezen en te verifiëren.
- **Diagnostiek door niet-gecertificeerde tools:** Een AI-chatbot vragen om een differentiaaldiagnose te maken op basis van een casus, tenzij dit een specifiek daarvoor aangeschaft en CE-gecertificeerd systeem is (zoals in het HIS of NHG-goedgekeurd).

● **ORANJE: Toegestaan onder strikte voorwaarden**

Hier is menselijke controle en/of anonimisering vereist:

- **Tekstverbetering:** Het laten herschrijven van een boze brief of ingewikkelde uitleg.
 - *Voorwaarde:* De tekst moet volledig geanonimiseerd zijn (vervang namen door X, verwijder data en specifieke locaties) *voordat* deze in de tool gaat.
- **Spraak-naar-tekst (Scribing):** Het opnemen van consulten waarbij de AI meeschrijft in het dossier.
 - *Voorwaarde 1:* Er is een getekende verwerkersovereenkomst met de leverancier.
 - *Voorwaarde 2:* De patiënt geeft vooraf expliciet toestemming.
 - *Voorwaarde 3:* De arts controleert de samenvatting op 'hallucinaties' (zaken die de AI verzint).
- **Beeldherkenning (Dermatologie):**
 - *Voorwaarde:* Alleen via apps die geïntegreerd zijn in ons zorgsysteem (zoals via Ksyos of ZorgDomein) of die een CE-markering hebben.

● **GROEN: Veilig en Aangemoedigd**

- **Organisatorisch:** Het maken van roosters, notulen samenvatten (zonder patiëntnamen), opstellen van vacatureteksten of nieuwsbrieven voor de wachtkamer.
- **Kennisvragen:** Het opzoeken van algemene medische informatie, richtlijnen of interacties (verifieer wel altijd de bron, AI kan oude richtlijnen citeren).
- **HIS-functies:** Alle AI-functies die standaard in ons Huisarts Informatie Systeem (HIS) zitten en door de leverancier zijn geactiveerd.

4. Werkprocessen & Instructies

4.1 Gebruik bij E-consulten en Correspondentie

AI kan helpen bij het formuleren van empathische of begrijpelijke antwoorden.

- **Stap 1:** Lees de vraag van de patiënt zelf.
- **Stap 2 (Optioneel):** Laat AI een conceptantwoord typen. Zorg dat je *geen* namen invoert in de prompt.
 - *Voorbeeld prompt:* "Schrijf een vriendelijk, geruststellend antwoord voor een patiënt die zich zorgen maakt over bijwerking X van medicijn Y. Leg uit dat dit na 2 weken meestal overgaat."
- **Stap 3:** Controleer de tekst op medische juistheid en toon.

- **Stap 4:** Verstuur het bericht zelf.

4.2 Gebruik van 'Scribing' (Meeschrijf-AI)

Indien de praktijk beschikt over software die consulten opneemt en samenvat (bijv. Autoscriber of vergelijkbaar):

1. Meld bij binnenkomst: "Vindt u het goed als de computer meeluistert om het verslag te maken? De opname wordt daarna direct gewist."
2. Zet de opname pas aan na een 'Ja'.
3. Bij intieme onderwerpen of als de patiënt aarzelt: Niet gebruiken.
4. Controleer aan het eind van het consult de SOEP-regel die de AI heeft gemaakt.

4.3 Controle op Hallucinaties

AI-modellen zijn 'taalmodellen', geen 'kennismodellen'. Ze kunnen zeer overtuigend feiten verzinnen (hallucineren).

- **Regel:** Vertrouw nooit op een AI voor doseringen van medicatie of specifieke protocollen (zoals CVRM-streefwaarden) zonder dit te checken in het Farmacotherapeutisch Kompas of NHG-standaarden.

5. Melding en Incidenten

- **Datalek:** Heb je per ongeluk toch herleidbare patiëntgegevens (bijv. een brief met BSN) in een openbare ChatGPT geplakt? Meld dit direct bij de praktijkmanager. We moeten dit registreren als datalek volgens de AVG.
- **Foute output:** Merk je dat een AI-tool in ons HIS structureel fouten maakt of gevaarlijke adviezen geeft? Meld dit, zodat we contact kunnen opnemen met de leverancier.